

Harem Sınırları İçerisindeki Kişinin Hill Bölgesine Gitmeden Bulunduğu Yerden Umre için İhrama Girmesinin Hükümü Nedir?

22 Nisan 2025

Mekkeli olsun ya da olmasın Mekke'de bulunan kişiler, umre yapmak istediklerinde Harem bölgesi hudutları dışına -yani Hill bölgesine- çıkarak oradan ihrama girerler. Bu konuda en çok bilinen yer, Hz. Âişe Mescidi'nin bulunduğu Ten'im'dir. (Kâsânî, Bedâ'i, 2/167) Kişi şayet bu kuralı ihlal ederek Harem bölgesinden ihrama girer ve tavafa başlarsa Hanefî, Şâfiî ve Hanbelîlere göre başlamış olduğu bu umreyi tamamlar ve ceza olarak bir dem (koyun veya keçi kesmek) keser.

Ancak tavafa başlamadan önce hatasının farkına varıp Hill bölgesine gider ve oradan ihrama niyet edip telbiye getirirse dem kesme sorumluluğu ortadan kalkar. (İbn Kudâme, el-Muğnî, 3/248; Şirbînî, Muğni'l-muhtâc, 2/229; İbn Âbidîn, Reddül-muhtâr, 2/478-479; Ali el-Kârî, Fethu bâbi'l-'inâye, 3/172) Mâlikîlere göre kişi, Hill bölgesine gitmeden Harem bölgesinden ihrama girmiş ve tavaf ile sa'y yapıp tıraş olmuşsa yaptığı tavaf ve sa'yi geçersiz sayılır. Bu kişi, ayrıca umresini tamamlamadan tıraş olmak suretiyle ihram yasağı işlediği için kendisine fidye gerekir. Fidyeye hususunda bir dem, üç gün oruç veya altı fakire sadaka verme seçeneklerinden birini yerine getirmelidir.

Bu kişinin ayrıca Hill bölgesine çıkıp ardından tavaf ve sa'yini iade ederek umresini tamamlaması gerekir. (Haraşî, Şerhu Muhtasarı Halîl, 2/393; Derdîr, eş-Şerhu'l-kebîr, 2/23; İlîş, Minehü'l-celîl, 2/226)

Kaynak: Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Fetvaları (12. Baskı, 2025), s. 390